
Les i nr. 15/2022

LES MER OM

Gråsonen mellom føflekk og melanom

Vurderingen av om en pigmentert hudlesjon er benign eller malign, kan være vanskelig. Tre erfarne patologer, blindet for de opprinnelige diagnosene, anga ofte ulik diagnose ved histopatologisk revurdering av melanocytære hudlesjoner eksidert for flere år siden. Noen lesjoner ble gitt en mer alvorlig diagnose. Dette kommer frem i en studie ved Oslo universitetssykehus med snitt fra 196 melanocytære lesjoner, inkludert 60 melanomer. Forskjellene kan skyldes uklare diagnostiske kriterier og økende oppmerksomhet om tidlige malignitetstegn. En viss endring i diagnostisk praksis over tid kan ikke utelukkes.

Lederartikkel: Føflekker og melanom

Originalartikkel: Histopatologisk revurdering av melanom og andre melanocytære hudlesjoner eksidert i 2009 og 2018–19

Slik skal melanom i hud behandles

Melanomer skiller seg fra vanlige føflekker ved at pasienten ofte har observert en endring i utseende over tid. Melanomer er gjerne flate og asymmetriske og har ujevn avgrensning og pigmentering, men kan også være nodulære og jevnt svarte. Melanomsuspekterte lesjoner skal eksideres in toto, helst med 2–5 mm margin. Når diagnosen er fastslått av patolog, utføres utvidet eksisjon med opptil 2–3 cm fri margin avhengig av tumors tykkelse.

Vaktpostlymfeknutediagnostikk tilbys når tumor er tykkere enn 1 mm.

Immunterapi eller behandling med signalhemmere er aktuelt ved melanom i avansert stadium.

Klinisk oversiktsartikkel: Melanom – utredning og primærbehandling

Klimakrise og anestesi – uro og beredskap

Helsevesenet bidrar til klimakrisen. Dette gjelder blant annet anestesifeltet, der bruk av sevofluran, desfluran og lystgass fører til betydelige utslipp av klimagasser. Hvordan kan dagens anestesipraksis bli mer bærekraftig?

Russlands invasjon av Ukraina har skapt en usikker situasjon for Europa og Norge. Har vi gode nok beredskapsplaner for en væpnet konflikt på norsk jord? Er sykehusene flinke nok til å gjennomgå, teste og oppdatere sine beredskapsplaner?

Lederartikkel: Bærekraftig anestesi

Lederartikkel: Helseberedskap som sivil-militært samarbeid

Publisert: 24. oktober 2022. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.22.15.03

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 27. mars 2026.